

25.3.2020

Ukrep: Nadzor nad odloki Vlade RS in odredbami ministra za zdravje, ki so bili sprejeti na podlagi Zakona o nalezljivih boleznih z namenom zajeitve in obvladovanja epidemije Koronavirusa COVID-19

Datum: 25.3.2020

Pristojna institucija: Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije

Povezava: <https://www.gov.si/novice/2020-03-25-nadzor-nad-odloki-vlade-rs-in-odredbami-ministra-za-zdravje-ki-so-bili-sprejeti-na-podlagi-zakona-o-nalezljivih-bolezni-z-namenom-zajeitve-in-obvladovanja-epidemije-koronavirusa-covid-19/>

Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije opravlja nadzor nad odloki Vlade RS in odredbami ministra za zdravje, ki so bili sprejeti na podlagi Zakona o nalezljivih boleznih z namenom zajeitve in obvladovanja epidemije Koronavirusa COVID-19. V zvezi z nespoštovanjem Odlokov sodelujejo tudi s Policijo, ki kršitve obravnava in razrešuje.

VEČ:

Inšpektorji ves čas prioriteto obravnavamo vse prijave v zvezi z nadzorom nad odloki Vlade RS in odredbami ministra za zdravje, ki so bili izdani zaradi zajeitve in obvladovanja epidemije Koronavirusa COVID-19. Zavezanke preko telefonskih pogovorov in elektronskih sporočil aktivno seznanjamo z uveljavljenimi omejitvami in jih pozivamo k prilagoditvi svojega poslovanja. Izvajamo nadzore na terenu.

Večina naših aktivnosti se nanaša na Odlok o začasni prepovedi ponujanja in prodajanja blaga in storitev potrošnikom v RS, zato zainteresirane obveščamo, da odgovore na najpogostejša vprašanja najdejo na spletni strani GOV.SI. Prijave glede kršitev pa posredujejo na Zdravstveni inšpektorat RS.

V zvezi z nespoštovanjem Odloka o začasni splošni prepovedi gibanja in zbiranja ljudi na javnih mestih in površinah v RS sodelujemo s Policijo, ki tovrstne kršitve ugotavlja prioriteto. Policisti z namenom preprečevanja širjenja nalezljive bolezni ukažejo ljudem, ki kršijo Odlok, da se razidejo ali razmaknejo. V primeru, da so elementi prekrška ugotovljeni, nam le-te odstopijo kot pristojnemu prekrškovnemu organu.

Upravni in prekrškovni ukrepi, ki imajo namen zajeitve in obvladovanje epidemije Koronavirusa COVID-19, so določeni v Zakonu o nalezljivih boleznih.

Ukrep: Inšpektorat za delo ugotavlja pomanjkljivo izvajanje ukrepov za zaščito zdravja delavcev

Datum: 25.3.2020

Pristojna institucija: Inšpektorat Republike Slovenije za delo

Povezava: <https://www.gov.si/novice/2020-03-25-inspektorat-ugotavlja-pomanjkljivo-izvajanje-ukrepov-za-zascito-zdravja-delavcev/>

Inšpektorat za delo te dni izvaja poostren nadzor glede izvajanja ukrepov pri delodajalcih za preprečevanje širjenja novega koronavirusa in zagotavljanja zdravja delavcev ter glede zagotavljanja njihove pravne varnosti v aktualnih epidemioloških razmerah. Dozdajšnje ugotovitve inšpektorjev s področja varnosti in zdravja pri delu kažejo, da večina nadzorovanih delodajalcev obvešča delavce o splošnih varnostnih ukrepih, glede zagotavljanja priporočenih medsebojnih razdalj pa ugotavljamo, da v praksi to ni dosledno upoštevano, tudi zaradi pomanjkljivega notranjega nadzora. Glede zagotavljanja zaščitnih mask, glede katerih smo prejeli največ prijav, inšpektorat ugotavlja, da jih delodajalci niso zagotavljali v vseh primerih, in sicer ker naj jih ne bi mogli priskrbeti, v posameznih primerih so jih delavcem zagotovili takoj po opozorilu inšpektorjev.

VEČ:

V nekaj primerih so delavci zavračali uporabo zaščitnih mask, ker naj bi jih ovirale pri delu. Ob tem spomnimo, da Nacionalni inštitut za javno zdravje, pa tudi nekatere mednarodne organizacije s področja varnosti in zdravja pri delu (EU OSHA, WHO) med navodili za delovne organizacije v zvezi z novim koronavirusom sicer odsvetujejo splošno uporabo zaščitnih mask, saj naj bi bile te namenjene predvsem zdravstvenim delavcem, ki prihajajo v stik z osebami s sumom na okužbo, ter bolnikom, da zaščitijo druge pred širjenjem bolezni.

Inšpektorji ugotavljajo tudi, da v notranjih delovnih prostorih delavci večinoma imajo na voljo toplo vodo, milo in razkužila, nekateri delodajalci tudi večkrat dnevno razkužujejo delovne prostore in jih zračijo. Na zunanjih deloviščih pa nadzorovani delodajalci praviloma niso zagotavljali razkužil za roke. Ugotavljamo tudi, da se skoraj nobeden od nadzorovanih delodajalcev za izvajanje ukrepov ni posvetoval z izvajalcem medicine dela.

O ugotovljenih nepravilnostih glede odrejanja letnega dopusta, koriščenja ur, napotitev na čakanje na delo ipd. za zdaj še nimamo podatkov. Ugotavljamo pa, da so delodajalci v izogib širjenju koronavirusa uvedli različne začasne ukrepe, kot na primer: namesto troizmenskega dela so uvedli dvoizmensko delo, zmanjšanje obsega proizvodnje, delo na domu, prerazporeditev delovnega časa ipd.

Glede predstavljenih ugotovitev opozarjamo, da so začasne narave, saj postopki še niso zaključeni.

Ob tem ponovno pozivamo delodajalce, da dosledno izvajajo ukrepe za zagotavljanje zdravega in varnega dela ter spoštovanje drugih pravic iz delovnega razmerja. Še posebej poudarjamo pomen posvetovanja z izvajalci medicine dela, ki lahko v teh razmerah predlagajo najbolj konkretne in učinkovite ukrepe za vsak posamezni delovni proces. Pomembno je tudi, da delavci upoštevajo navodila delodajalcev in da na morebitne nepravilnosti opozorijo pooblaščenega strokovnega delavca oziroma svoje predstavnike.

Ukrep: Ukrepi ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, za obvladovanje posledic epidemije na področju agroživilske verige in ribištva v pripravi – čas je za predloge sektorja

Datum: 25.3.2020

Pristojna institucija: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Povezava: <https://www.gov.si/novice/2020-03-25-ukrepi-za-obvladovanje-posledic-epidemije-na-podrocju-agrozivilske-verige-in-ribistva-v-pripravi-cas-je-za-predloge-sektorja-39874/>

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je v težkih časih epidemije in kopičenja težav v sektorjih kmetijstva, živilske industrije, gozdarstva in ribištva, pristopilo k pripravi vrste ukrepov za preprečitev oz. omilitev posledic, ki jih je že in jih še bo pustila epidemija. Predlagani ukrepi MKGP so pripravljeni s ciljem, da se učinkovito obvladuje posledice epidemiološke situacije v državi. Slovenija išče rešitve tako na nacionalnem nivoju, kot na nivoju EU z namenom olajšanja sprejemanja nacionalnih ukrepov. Slovenija je tudi ena prvih držav članic EU, ki že ima pripravljene nacionalne predloge ukrepov. Državni zbor RS je minuli teden sprejel Zakon o interventnih ukrepih na trgu kmetijskih pridelkov, živil, živali in gozdno lesnih sortimentov. V pripravi pa je tudi paket ukrepov v Zakonu za blažitev posledic bolezni COVID-19, katerega namen je zaščita in spodbude za domače pridelovalce in predelovalno industrijo oziroma dobavitelje hrane in živil. Ob tem pozivamo vse sektorje h konstruktivnemu sodelovanju in podpori pri pripravi ukrepov in k razumevanju, da ministrstvo deluje maksimalno v podporo vsem, kolikor je mogoče v tem kratkem času.

VEČ:

MKGP v teh dneh prejema veliko pobud in predlogov za reševanje stanja v posameznih sektorjih, predloge na predlagane ukrepe, kar je koristno in dobrodošlo, da lahko zakon celovito pokrije odprta vprašanja oz. težave. Ministrica dr. Aleksandra Pivec poudarja, da bodo vse prejete pripombe in predlogi skrbno obravnavani, saj je cilj vseh trenutnih aktivnosti na MKGP ustvariti pogoje za pomoč prav vsem deležnikom v agroživilski verigi: kmetom, ribčem, živilskopredelovalni industriji, trgovcem, distributerjem in potrošnikom. Izpostavila je, da smo »pripravili čisto prve predloge ukrepov, ki jih želimo umestiti v interventni zakon, s katerim bomo odpravljali vse posledice, ki bodo nastale zaradi ukrepov za preprečevanje širjenja virusa covid-19. Ukrepi so pripravljeni tudi za tiste dele kmetijskega sektorja, kjer bo prišlo do izpada delovanja ali prihodkov. Glede na to, da je bil kmetijski sektor izvzet iz večine odredb, s katerimi se prepoveduje opravljanje prodaje blaga, pa so ukrepi nekoliko prilagojeni temu, da sektor vendar deluje.«

Po mnenju ministrice je ključno, da ukrepi v zvezi z zaposlenimi in drugi ukrepi ostalih ministrstev učinkujejo za deležnike v agroživilski verigi in ribištvu. Ministrica zato izrecno poudarja, da je zakon, h kateremu so bili deležniki tudi pozvani k predlogom, še v pripravi in da bo do jutri možno še sprejeti in pretehtati posredovane predloge in, ki bi jih lahko še pravočasno vključili v besedilo zakona. Predlogi, ki so do sedaj vključeni v predlog zakona, v katerega je ministrstvo vložilo zelo veliko naporov:

- finančno pomoč zaradi COVID-19,
- mesečno finančno pomoč zaradi izpada dohodka,
- odpis prispevkov zaradi bolezni COVID-19,

- odpis prispevkov zaradi izpada dohodka,
- pravico do odloga plačila prispevkov,
- nov vstop v pokojninsko in invalidsko zavarovanje kmetov,
- finančno nadomestilo nosilcem KMG zaradi izpada dohodka,
- podporo za povečanje pridelave zelenjave,
- jamstva za terjatve,
- oprostitev plačila dohodnine za podpore, ki se izplačajo kot plačilo lastnega dela upravičencev iz naslova ukrepov kmetijske politike,
- oprostitev plačila akontacije dohodnine,
- nabavo kmetijskih pridelkov in živil v javnih zavodih,
- sezonsko delo v kmetijstvu,
- nadomestila imetnikom veljavnega dovoljenja za gospodarski ribolov in gojiteljem morskih organizmov, ki imajo podeljeno ustrezno vodno pravico, zaradi nezmožnosti prodaje na tujih trgih,
- nadomestilo plačila priveza v ribiških pristaniščih in
- oprostitev vodnega povračila gojiteljem sladkovodnih in morskih organizmov.

V nadaljevanju so ukrepi podrobneje pojasnjeni:

1. Finančna pomoč zaradi COVID-19: Nosilec in član kmetije, v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo, ali druga fizična oseba, ki je na dan, ko mu je bila potrjena bolezen COVID-19 pokojninsko in invalidsko zavarovan kot kmet, je upravičen do finančne pomoči za čas trajanja nezmožnosti za delo. Višina finančne pomoči znaša 80 odstotkov minimalne plače za delo s polnim delovnim časom v skladu s predpisom, ki določa minimalno plačo.

2. Mesečna finančna pomoč zaradi izpada dohodka: Nosilec in član kmetije, v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo, ki se ukvarja s predelavo lastnega grozdja v vino oziroma opravlja dopolnilno dejavnost na kmetiji in je pokojninsko in invalidsko zavarovan kot kmet, ki zaradi posledic epidemije začasno ne more prodajati svojih pridelkov ali proizvodov oziroma nuditi storitev ali jo opravlja v bistveno zmanjšanem obsegu, je upravičen do mesečne finančne pomoči. Višina mesečne finančne pomoči iz prejšnjega odstavka znaša 80 odstotkov minimalne plače za delo s polnim delovnim časom v skladu s predpisom, ki določa minimalno plačo. Za dodelitev finančne pomoči so upravičene naslednje vrste dopolnilnih dejavnosti iz Uredbe o dopolnilnih dejavnostih na kmetiji

- turistična kmetija z nastanitvijo (SKD 55.202 Turistične kmetije s sobami);
- izletniška kmetija (SKD 56.105 Turistične kmetije brez sob);
- vinotoč (SKD 56.105 Turistične kmetije brez sob);
- osmica (SKD 56.105 Turistične kmetije brez sob),
- prevoz potnikov z vprežnimi vozili in traktorji (SKD 49.391 Medkrajevni in drug cestni potniški promet),
- muzeji in tematske zbirke (SKD 91.020 Dejavnost muzejev);
- tematski parki (SKD 93.210 Dejavnost zabaviščnih parkov);

- apiturizem (SKD 68.200 Oddajanje in obratovanje lastnih ali najetih nepremičnin),
- nega telesa in sproščanje s panjskim zrakom (SKD 96.040 Dejavnosti za nego telesa)
- organiziranje delavnic ali tečajev (SKD 85.590 Drugje nerazvrščeno izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje),
- usposabljanje na kmetiji (SKD 85.590 Drugje nerazvrščeno izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje);
- prikaz del iz kmetijske, gozdarske in dopolnilne dejavnosti (SKD 85.590 Drugje nerazvrščeno izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje).

3. Odpis prispevkov zaradi bolezni COVID-19: Zmanjšanje ali odpis prispevkov zaradi bolezni COVID-19 za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za kmete ali nosilce dopolnilnih dejavnos

4. Odpis prispevkov zaradi izpada dohodka: Kmetu, ki se ukvarja s predelavo lastnega grozdja v vino oziroma opravlja dopolnilne dejavnosti iz točke 2 tega dopisa, ki zaradi posledic epidemije začasno ne more prodajati svojih pridelkov ali proizvodov oziroma nuditi storitev ali jo opravlja v bistveno zmanjšanem obsegu, se lahko odpiše plačilo prispevkov za socialno varnost. Odpisani prispevki štejejo za plačane. Odpisane prispevke Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije poravnava Republika Slovenija iz državnega proračuna.

5. Pravica do odloga plačila prispevkov: Do odloga plačila prispevkov je upravičen nosilec ali član kmetijskega gospodarstva, ki opravlja osnovno kmetijsko oziroma osnovno gozdarsko dejavnost, dopolnilno dejavnost na kmetiji ali drugo kmetijsko dejavnost in je iz tega naslova vključen v sistem socialnih zavarovanj ter vloži vlogo.

6. Pokojninsko in invalidsko zavarovanje kmetov: Pri novem vstopu v sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja kmetov v času razglašene epidemije je pogoj glede zdravstvene sposobnosti za opravljanje kmetijske dejavnosti izpolnjen, če oseba, ki se zavaruje kot kmet, predloži potrdilo o zdravstveni sposobnosti za opravljanje kmetijske dejavnosti v roku 60 dni od razglasitve konca epidemije.

7. Finančno nadomestilo nosilcem KMG zaradi izpada dohodka: Če zaradi posledic epidemije nalezljive bolezni SARS-CoV-2 pride do izpada dohodka, še zlasti kot posledica padca cen kmetijskih pridelkov ali živil, nezmožnosti prodaje zalog kmetijskih pridelkov ali živil, ki jih nosilec kmetijskega gospodarstva ali nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji, ni sposoben plačati sam, se mu zagotovi nadomestilo za nastalo škodo. Izpad dohodka ugotovi agencija za kmetijske trge, če je padec cen kmetijskih pridelkov ali živil 20 odstotkov ali več glede na predhodno obdobje, na podlagi spremljanja tržno – informacijskega sistema, v skladu z zakonom o kmetijstvu. Nadomestilo za nastalo škodo se dodeli v obliki pavšala glede na hektar zemljišča oziroma glave velike živine, pri dopolnilnih dejavnostih na kmetiji pa glede na povprečje dohodkov mesecev december 2019, januar 2020 in februar 2020.

8. Podpora za povečanje pridelave zelenjave: Z namenom povečanje pridelave zelenjave in za zagotavljanje večje samooskrbe z zelenjavo v Republiki Sloveniji, imajo nosilci kmetijskih gospodarstev možnost za pridobitev podpore za izgradnjo rastlinjakov. Pogoje in višino podpore za izgradnjo rastlinjakov, ki se postavijo do septembra 2020, določi Vlada Republike Slovenije.

9. Jamstva za terjatve: Če zaradi posledic epidemije nalezljive bolezni COVID-19 pride do nezmožnosti plačila terjatev, ki izhajajo iz naslova kmetijske dejavnosti in jih nosilec kmetijskega gospodarstva ali nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji, ni sposoben plačati

sam, se mu zagotovi jamstvo države za te terjatve. Upnik terjatve lahko terja povračilo terjatve od države po preteku treh mesecev od razglasitve konca epidemije.

10. Oprostitev plačila dohodnine za podpore, ki se izplačajo kot plačilo lastnega dela upravičencev iz naslova ukrepov kmetijske politike: *Do oprostitve plačila dohodnine za podpore so upravičeni sledeči prihodki: podpore iz naslova ukrepov kmetijske politike za financiranje del, ki se upravičencu iz naslova ukrepov skupne kmetijske politike izplačajo kot plačilo njegovega lastnega dela in denarno nadomestilo za začasno upravljanje kmetijskega gospodarstva in denarno nadomestilo lastnikom zemljišč in objektov za začasno uporabo zemljišč ali objektov v skladu z Zakonom o interventnih ukrepih na področju kmetijstva, gozdarstva in prehrane.*

11. Oprostitev plačila akontacije dohodnine: *Plačilo akontacije dohodnine za dohodke iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti se davčnim zavezancem, ki zaradi posledic epidemije začasno ne morejo prodajati svojih pridelkov ali proizvodov oziroma nuditi storitev ali jo opravljajo v bistveno zmanjšanem obsegu, odloži plačilo akontacije dohodnine do odmere dohodnine za leto 2020.*

12. Nabava kmetijskih pridelkov in živil v javnih zavodih: *Javni zavod mora ne glede na predpise, ki urejajo zeleno javno naročanje, nabaviti vsaj 50 odstotkov pridelanih kmetijskih pridelkov oziroma živil iz območja Republike Slovenije glede na celotno nabavo kmetijskih pridelkov in živil, pri čemer morajo biti vse faze pridelave in predelave opravljene v Republiki Sloveniji.*

13. Sezonsko delo v kmetijstvu: *Izvajalec začasnega ali občasnega dela v kmetijstvu opravlja delo prekinjeno ali neprekinjeno ves čas do konca leta 2020.*

14. Nadomestila imetnikom veljavnega dovoljenja za gospodarski ribolov in gojiteljem morskih organizmov, ki imajo podeljeno ustrezno vodno pravico, zaradi nezmožnosti prodaje na tujih trgih: *Imetnik dovoljenja za gospodarski ribolov in gojitelj morskih organizmov, ki ima izdano vodno pravico (dovoljenje) za gojenje morskih organizmov, je upravičen do nadomestila zaradi izpada prihodka kot posledice nezmožnosti prodaje iztovorjenih rib in prodaje morskih organizmov zaradi COVID-19.*

15. Nadomestilo plačila priveza v ribiških pristaniščih: *Imetniki dovoljenj za gospodarski ribolov so za ribiška plovila, navedena v dovoljenjih za gospodarski ribolov, za leto 2020 upravičeni do nadomestila plačila priveza v ribiških pristaniščih v višini 40 odstotkov celotnega nadomestila.*

16. Oprostitev vodnega povračila gojiteljem sladkovodnih in morskih organizmov: *Imetnike vodne pravice za posebno rabo vode za gojenje sladkovodnih in morskih organizmov, ki imajo zaradi posledic epidemije nalezljive bolezni COVID-19 zmanjšanje možnosti izvajanja te vodne pravice in s tem zmanjšane možnosti pridobivanja prihodkov, se oprosti plačila vodnega povračila za obdobje od 16. 3. 2020 do preklica epidemije COVID-19.*

Ukrep: Možnost oddaje in obravnave vlog za izjeme od ekološkega kmetovanja v času izrednih razmer

Datum: 25.3.2020

Pristojna institucija: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Povezava: <https://www.gov.si/novice/2020-03-25-moznost-oddaje-in-obravnave-vlog-za-izjeme-od-ekoloskega-kmetovanja-v-casu-izrednih-razmer-covid-19-virus/>

Za lažje in nemoteno izvajanje vseh opravil na kmetiji, tudi v času izrednih razmer zaradi epidemije okužbe z virusom COVID-19, lahko kmetje, ki želijo pridobiti dovoljenje za izjemo od pravil ekološkega kmetovanja vložijo vlogo na Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) ali na organizacijo za kontrolo in certificiranje (KO).

VEČ:

Vsi kmetje, ki želijo pridobiti dovoljenje za izjemo od pravil ekološkega kmetovanja v skladu z Uredbami 834/2007/ES, 889/2008/ES, 1235/2008/ES in v skladu s Pravilnikom o ekološki pridelavi in predelavi kmetijskih pridelkov oziroma živil, lahko vložijo vlogo na MKGP ali KO na načine, da:

- vse poteka s čim manj fizičnega stika med KO, MKGP in kmeti oziroma brez stika;
- pošiljajo vloge po elektronski pošti;
- pošljejo vlogo skenirano s podpisom vlagatelja. V primeru, da pa kmet ne more poslati scan, naj jo pošlje po elektronski pošti nepodpisano. V tem primeru bo uradno zabeleženo, da vloga ni podpisana zaradi izrednih razmer (COVID -19 virus). Tudi nepodpisana vloga se smatra za veljavno in se bo obravnavala;
- odločitev od MKGP ali KO bo stranki poslana kot scan odločba oziroma v wordu (v tem primeru bo uradna zabeležka, da odločba ni podpisana zaradi izrednih razmer).

V primeru vlog za nakup neekološkega semenskega materiala lahko oddate vlogo na KO pri kateri ste vključeni v kontrolo. Za vloge smo dosegljivi na naslednjih telefonskih številkah ali elektronskih naslovih:

IKC telefonska številka: 070 533-566 (Aleš), ali na elektronski naslov: ales.veberic@ikc-um.si

KON – CERT telefonska številka: 02 228 49 31, ali na elektronski naslov: bostjan.pesek@kon-cert.si, joze.rantasa@kon-cert.si

Bureau veritas, d. o. o.: telefonska številka: 01 47 57 666, ali na elektronski naslov: polona.kramberger@bureauveritas.com

TUV-SUD, d. o. o.: telefonska številka: 040 582 469, ali na elektronski naslov: liljana.surlan@tuv-sud.si

V primeru vlog za nakup neekoloških živali ali drugih izjem pošljite vlogo na elektronski naslov MKGP: sonja.jurcan@gmail.com (031 341 616)

Lahko uporabite tudi obrazce, ki so na voljo na spletni strani MKGP: <https://www.gov.si/zbirke/storitve/odobritev-izjeme-od-pravil-ekoloskega-kmetovanja/>

Oddaja vlog na ta način bo omogočena do konca izrednih razmer povezane z epidemijo koronavirusa (COVID-19).

Ukrep: Donacijska sredstva za odpravo posledic epidemije se lahko nakažejo na podračun državnega proračuna

Datum: 25.3.2020

Pristojna institucija: Ministrstvo za finance

Povezava: <https://www.gov.si/novice/2020-03-25-donacijska-sredstva-za-odpravo-posledic-epidemije-se-lahko-nakazejo-na-podracun-drzavnega-proracuna/>

Ministrstvo za finance zaradi izraženega interesa objavlja številko računa, na katerega lahko donatorji, ki želijo pomagati v teh kriznih časih, nakažejo sredstva za odpravo posledic epidemije. Zbrana sredstva se bodo porabljala v okviru proračunske rezerve, vlada pa bo o njihovi porabi mesečno poročala Državnemu zboru.

Podračun proračuna Republike Slovenije: SI56 011006300109972

Sklic za pravne osebe: 18 10995-7300000-16115020

Sklic za fizične osebe: 18 10995-7301006-16115020

Namen nakazila: COVID-19

Koda namena: CHAR

Ukrep: Slovenija na EK naslovila zahtevo za oprostitev carin in DDV pri uvozu zaščitnih sredstev in medicinskih pripomočkov

Datum: 25.3.2020

Pristojna institucija: Ministrstvo za finance

Povezava: <https://www.gov.si/novice/2020-03-25-donacijska-sredstva-za-odpravo-posledic-epidemije-se-lahko-nakazejo-na-podracun-drzavnega-proracuna/>

Ministrstvo za finance je v okviru ukrepov za obvladovanje posledic epidemije na Evropsko komisijo naslovilo zahtevo za odobritev možnosti oprostitve carinskih dajatev in davka na dodano vrednost za uvoz zaščitnih sredstev, medicinskih pripomočkov in drugega blaga, ki je nujno potrebno za preprečevanje širjenja in obvladovanje posledic epidemije v Sloveniji.

VEČ:

Evropski predpisi omogočajo, da se v primeru elementarnih nesreč pri uvozu blaga ob določenih pogojih odobri oprostitev carin in davka na dodano vrednost. Oprostitve so možne na podlagi odločbe Evropske komisije, ki na zahtevo države članice ali držav članic ukrepa po izrednem postopku, ki zahteva posvet z drugimi državami članicami. Odločba po potrebi določi obseg uporabe oprostitve in pogoje zanjo.

Evropska komisija lahko torej izda odločbo, s katero odobri državam članicam, ki jih je prizadela elementarna nesreča, da omogočijo državnim organizacijam ter dobrodelnim in človekoljubnim organizacijam uvoz nujno potrebnega blaga za obvladovanje posledic nesreče brez carinskih dajatev in davka na dodano vrednost. Pogoj za odobritev oprostitve je, da so uvožena zaščitna sredstva za obvladovanje posledic epidemije namenjena za brezplačno

razdeljevanje žrtvam epidemije oziroma za brezplačno uporabo, pri tem pa blago ostane v lasti organizacij, ki blago uvažajo.

Zahtevo za izdajo tovrstne odločbe je na Evropsko komisijo najprej naslovila Italija, Evropska komisija pa je vse ostale države članice pozvala, da tiste, ki so v podobni situaciji in bi želele biti vključene v prvo tovrstno odločbo, Evropsko komisijo o tem obvestijo.

Ukrep: Obvestilo o izdelavi in uporabi mask za zaščito v času pandemije

Datum: 25.3.2020

Pristojna institucija: Ministrstvo za finance

Povezava: <https://www.gov.si/novice/2020-03-25-uporaba-mask-za-zascito-v-casu-pandemije/>

V medijih lahko zadnje dni zasledimo prizadevanja posameznih podjetij in posameznikov, ki želijo z inovativnimi pristopi, od šivanja mask iz različnih materialov do uporabe doma izdelanih mask, pomagati pri pomanjkanju zaščitne opreme, kar je zelo pohvalno. V izogib zavajanju javnosti in z namenom varovanja zdravja prebivalcev, ki se zanesejo, da vse maske, ki se pojavljajo na trgu, zagotavljajo ustrezno zaščito in posledično tudi vplivajo na odločitve potrošnikov za nakup, dajemo nekaj pojasnil.

VEČ:

V danih razmerah je dobrodošla ponudba različnih mask, seveda ob upoštevanju vseh higienskih priporočil in namembnosti uporabe, da se s tem prepreči razprševanje kapljic na druge osebe in okolico.

V izogib uporabi morebitnih nepoštenih poslovnih praks, ki so z [Zakonom o varstvu potrošnikov pred nepoštenimi poslovnimi praksami](#) prepovedane, **prosimo vse tiste, ki izdelujejo maske in nimajo izvedenih vseh postopkov ugotavljanja skladnosti**, kot so določeni z veljavno [Uredbo o izvajanju Uredbe \(EU\) o osebni varovalni opremi](#), **da v izjavah v medijih ali pri kakršnemkoli trženju ne uporabljajo zavajajočih podatkov ali navedb.** Osebna varovalna oprema za zaščito dihal (maske) se glede na določbe [Uredbe \(EU\) 2016/425 o osebni varovalni opremi](#) in namembnost nujenja zaščite uvršča v kategorijo III, za katero so predpisani posebni postopki ugotavljanja skladnosti. V ta postopek mora biti vključen tudi t. i. priglašeni organ, ki skladnost opreme potrdi z izdajo Certifikata o EU pregledu tipa, ta certifikat pa je osnova, da proizvajalec pripravi in izda Izjavo EU o skladnosti, na podlagi katere se na proizvod lahko namesti oznaka CE.

Pogosto lahko zasledimo, da se prodajajo zaščitne maske tipa FFP2 ali FFP3, za katere veljajo določbe Uredbe (EU) 2016/425 in harmonizirani standard SIST EN 149:2001+A1:2009. Tovrstne maske morajo biti označene z vsemi predpisanimi oznakami, ki vključuje tudi oznako CE.

Več o [standardih za zaščitno opremo](#) je na voljo na spletni strani Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Slovenski inštitut za standardizacijo zainteresiranim omogoča začasen brezplačen dostop do [določenih standardov s področja osebne varovalne opreme](#).

Maske se lahko uvrščajo tudi med medicinske pripomočke, za katere veljajo zahteve [Zakona o medicinskih pripomočkih](#) in [Pravilnika o medicinskih pripomočkih](#). Te maske morajo v zvezi z nudenjem zaščite uporabnikom v zdravstvu prav tako imeti izvedene predpisane postopke ugotavljanja skladnosti, med katere se uvršča tudi oznaka skladnosti CE. Nadzor nad izvedbo postopkov skladnosti medicinskih mask izvaja Javna agencija za medicinske pripomočke (JAZMP). Več informacij je objavljenih [na njihovi spletni strani](#).

Poleg navedenih dveh kategorij se na trgu pojavljajo tudi maske, ki smo jih na Tržnem inšpektoratu poimenovali »higienske maske«, saj se ne uvrščajo med osebno varovalno opremo in tudi ne med medicinske pripomočke (zato tudi niso označene s CE oznako). Takšne maske lahko služijo samo kot pomoč pri varovanju okolice pred kapljicami sline uporabnika, s čimer se lahko prepreči, da bi te kapljice dosegle druge osebe oziroma predmete v bližini.

Svetujemo, da vsak uporabnik pred uporabo maske podrobno prebere vsebino navodila za uporabo, predvsem pa, da jo uporablja skladno z namenom uporabe, hkrati pa upošteva priporočila strokovnjakov tako glede mask kot tudi glede drugih ravnanj v času pandemije.

Ukrep: Premier Janez Janša skupaj z devetimi evropskimi voditelji poziva k skupnemu ukrepanju v boju proti koronavirusu

Datum: 25.3.2020

Pristojna institucija: Predsednik vlade Republike Slovenije

Povezava: <https://www.gov.si/novice/2020-03-25-premier-janez-jansa-skupaj-z-devetimi-evropskimi-voditelji-poziva-k-skupnemu-ukrepanju-v-boju-proti-koronavirusu/>

Devet voditeljev članic EU, to je Belgije, Francije, Grčije, Irske, Italije, Luksemburga, Portugalske, Španije in Slovenije, je v skupnem pismu, naslovljenem na predsednika Evropskega sveta Charlesa Michela, pozvalo k prizadevanjem za vzpostavitev skupnega evropskega dolžniškega instrumenta v boju proti novemu koronavirusu. Kot so izpostavili voditelji držav članic, je v izrednih razmerah in v krizi s koronavirusom, ki je prizadela vse države članice, potrebno ukrepati koordinirano, usklajeno, enotno in solidarno ter z intenzivnostjo, ki je ustrezna velikosti izziva.

VEČ:

Voditelji držav članic so sicer v pismu izpostavili, da je koronavirusna pandemija šok brez primere, ki terja izjemne ukrepe za zaježitev širjenja virusa znotraj posameznih držav in širše, prav tako izpostavljajo pomen, ki ga ima širjenje virusa na zdravstvene sisteme in na varnost produkcije ter distribucije osnovnih dobrin in storitev. Voditelji v pismu izpostavljajo tudi posledice in negativne učinke, ki bi jih šok zaradi virusa lahko imel na gospodarstva držav članic in celotne EU.

Voditelji so v pismu opozorili, da vse evropske države sprejemajo različne ukrepe za omejitev širjenja virusa, pri čemer bo uspeh teh ukrepov odvisen od časovnega okvira, obsega in

usklajevanja sanitarnih ukrepov, ki jih izvajajo vlade. Zato so pozvali k uskladitvi praks po Evropi na podlagi pozitivnih izkušenj, strokovnih analiz in temeljite izmenjave informacij.

Usklajeno delovanje je po njihovih navedbah nujno zdaj, na vrhuncu epidemije, nujno pa bo tudi, ko se bo začelo odpravljanje skrajnih ukrepov, zato da se bo mogoče izogniti prenačlenjeni vrnitvi v normalnost in ponovnemu uvažanju virusa iz drugih držav. Ob tem Evropsko komisijo pozivajo, naj pripravi skupne smernice za zbiranje in izmenjavo zdravstvenih in epidemioloških informacij ter strategijo za odzivanje na evolucijo epidemije.

Poleg tega podpisniki pisma izpostavljajo nujnost delovanja notranjega trga, pri čemer morajo biti dana konkretna zagotovila, da ne bo prišlo do nikakršnega pomanjkanja blaga in storitev. Voditelji ob tem poudarjajo tudi pomen zagotavljanja proizvodnje in distribucije ključne medicinske in zaščitne opreme, tako da bo ta cenovno sprejemljiva in da bo pravočasno dostavljena tja, kjer jo bodo najbolj potrebovali.

Evropski voditelji v pismu izpostavljajo, da je treba sprejeti tudi izjemne ukrepe, ki bodo v največji možni meri zmanjšali negativne posledice epidemije na gospodarstvo. Ob tem so voditelji držav članic izpostavili ukrepe, ki sta jih že napovedali Evropska centralna banka in Evropska investicijska banka.

V duhu učinkovitosti in solidarnosti podpisniki pisma pozivajo tudi k preučitvi možnosti uporabe drugih orodij, na primer posebnega financiranja izdatkov, povezanih s koronavirusom, v okviru proračuna EU, in sicer vsaj za letošnje in prihodnje leto.

Med drugim pa so voditelji še zapisali, da je treba prepoznati resnost razmer in potrebo po nadaljnjem ukrepanju v podporo gospodarstvu, pri čemer si je "še zlasti treba prizadevati za skupen dolžniški instrument, ki bi ga izdajala evropska institucija za zagotavljanje financiranja na trgu (...) v korist vseh članic".

Argumenti za takšen instrument so po navedbah voditeljev močni, saj se vsi soočajo s simetričnim zunanjim šokom, za katerega ni odgovorna nobena država, negativne posledice pa čutijo vsi. Ta skupen dolžniški instrument bi moral imeti zadosten obseg in dolgo ročnost, da bo povsem učinkovit in da bo mogoče preprečiti tveganja zdaj in v prihodnje.

Voditelji v skupnem pismu tudi opozarjajo, da se bo treba skupaj pripraviti na čas po krizi ter skupaj premisliti o čezmejnem delovanju gospodarstev, globalnih vrednostnih verigah, strateških sektorjih, zdravstvenih sistemih ter skupnih evropskih naložbah in projektih.

Ukrep: Ministri EU o posledicah epidemije za kmetijski in ribiški sektor

Datum: 25.3.2020

Pristojna institucija: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Povezava: <https://www.gov.si/novice/2020-03-25-ministri-eu-o-posledicah-epidemije-za-kmetijski-in-ribiski-sektor/>

Ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Aleksandra Pivec se je udeležila avdio-video konference ministrov EU, pristojnih za področje kmetijstva in ribištva. Ministri so se seznanili s posledicami epidemije virusa covid-19 na kmetijstvo, živilsko industrijo in ribištvo.

VEČ:

Sodelujoči ministri so poudarili nujnost enotnega nabora ukrepov in pozvali Evropsko komisijo k sprejemu potrebnih ukrepov za omilitev posledic v kmetijskem in ribiškem sektorju ter za nemoteno oskrbo prebivalstva s hrano. Ministrica dr. Aleksandra Pivec je poudarila, da je treba zagotoviti nemoten pretok blaga in delavcev med državami članicami ter se zavzela za spremljanje razmer na kmetijskih trgih in po potrebi skupno ukrepanje. Obenem pa je pozvala Komisijo tudi k večji prožnost pri izvajanju ukrepov kmetijske in ribiške politike.

Ministri so se zavzeli za skupen in koordiniran odziv na ravni EU predvsem v prizadevanjih za nemoteno delovanje notranjega trga, za hiter odziv Komisije za potrebne prilagoditve pravil za izvajanje Skupne kmetijske politike (SKP) in za nujno spremljanje stanja na kmetijskih trgih ter hitro in učinkovito intervencijo, če bi se za to pokazala potreba.

Hrvaško predsedstvo bo pripravilo povzetek današnje konference in skupaj s Komisijo predlagalo nadaljnje aktivnosti, predvsem v smislu morebitnih možnih prilagoditev izvajanja SKP. Komisija si bo še naprej prizadevala, da se zagotovi nemoten pretok blaga in delavcev ter da se odpravi vse ovire na mejah, ki bi potencialno lahko ogrozile nemoteno delovanje agroživilske verige. Sicer pa trenutno države članice ne poročajo o težavah z oskrbo s hrano in živilskimi proizvodi.